

Kunnanhallitus
Kunnanvaltuusto

§ 182
§ 39

05.05.2020
01.06.2020

Aloite toimielinten erottamisesta epäluottamuksen perusteella

130/00.00.01/2020

Khall 05.05.2020 § 182

(Lisätietoja: Kunnanjohtaja Antti Jämsén, puh. 040 745 9830)

Kittilän kunnan 14 valtuutettua ja 2 varavaltuutettua on kuntaan 24.4.2020 saapuneella kirjeellä pyytänyt, että valtuusto kutsutaan pikaisesti koolle mahdollisen tilapäisen valiokunnan asettamista varten kunnanhallituksen ja kaikkien toimielinten luottamuksen mittaamiseksi ja mahdollista erottamista varten.

"Kittilän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 11.11.2019 valinnut jäsenet ja puheenjohtajiston valtuuston jäljellä olevan toimikauden loppuun saakka kunnanhallitukseen, sosiaali- ja terveyslautakuntaan, tekniseen lautakuntaan, rakennus- ja ympäristölautakuntaan, koulu- lautakuntaan sekä vapaan sivistystyön lautakuntaan.

Esitämme, että kaikki edellä mainitut 11.11.2019 valtuuston kokouksessa valitut toimielimet erotetaan sekä toimielinten puheenjohtajistot, koska ne eivät nauti meidän luottamustamme. Vaadimme, että kunnassa ryhdytään pikaisesti valmistelemaan Kuntalain 35 § mukaisen tilapäisen valiokunnan perustamista asiaa valmistelemaan."

Aloitteen perusteluna epäluottamukseen on esitetty seuraavaa:

"Valtiovarainministeriö on päätöksellään 19.6.2018 pidättänyt Kittilän kunnan luottamustoimista 20 luottamushenkilöä kunnes luottamushenkilöitä vastaan nostetut syytteet on käsitelty lainvoimaisella tuomiolla toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Päätös on määrätty heti täytäntöön pantavaksi.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 21.4.2020 määrännyt, että valtiovarainministeriön päätöksen voimassaolo lakkaa korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä lukien.

Valtiovarainministeriön olisi pitänyt käräjäoikeuden vapauttavan tuomion jälkeen kesäkuussa 2019 harkita luottamustoimista pidättämistä uudelleen. Näin ei tapahtunut.VM:n päätöksellä luottamustoimista pidätetyt valtuutetut ja varavaltuutetut eivät olleet edelleenkään marraskuussa 2019 päättämässä toimielinten jäsenistä ja puheenjohtajistosta valtuuston loppukauden ajaksi. Luottamustoimista pidättämisellä oli vaikutusta valtuuston poliittisiin voimasuhteisiin suhteellisilla

vaaleilla luottamushenkilöitä toimielimiin valittaessa."

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Kittilän valtuustossa istuu 27 valtuutettua, joista aloitteen on allekirjoittanut 14 valtuutettua ja 2 varavaltuutettua, joten asia tulee saattaa valtuuston päätettäväksi.

Kuntalain 35 §:n mukaan valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmistelee asiaa. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 93 § mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

Kuntalain 93 §:n säännös edellyttää, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat eräitä pykälässä pois suljettuja asioita lukuun ottamatta. Valmistelupakon piiristä ei ole suljettu pois tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa asiaa.

Tasa-arvolain 4.2 § mukaan tilapäisen valiokunnan sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava sekä miehiä että naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasa-puolisuuteen ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa.

Tilapäisessä valiokunnassa sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita eli esteellisyyden arviointi on tiukempaa kuin valtuutetun esteellisyys valtuustossa. Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle toimielinten erottamista koskevaa asiaa. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja jotka itse tai joiden hallintolain 28 §:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelemaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn.

Valiokunnan asettamisen kannalla tulee olla valtuuston enemmistö.

Liitteet: Esitys tilapäisen valiokunnan asettamiseksi Kittilän kunnan toimielinten erottamista

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää asiaa enempää käsittelemättä esittää valtuustolle että

- 1) valtuusto päättää, asettaako se keskuudestaan Kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan Kittilän kunnan toimielinten erottamista koskevaa asiaa
- 2) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto valitsee tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- 3) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto nimeää varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
- 4) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Kvalt 01.06.2020 § 39

Päätös:

Keskustelun aikana valtuutettu Tuula Mertaniemi esitti ryhmän puolesta, että ei perusteta tilapäistä valiokuntaa.

Valtuutettu Marita Toivanen esitti, että perustetaan tilapäinen valiokunta.

Valtuutetut Antti Pekkala ja Sakari Kautto kannattivat Toivasen esitystä.

Puheenjohtaja Aki Nevalainen totesi, että koska oli tehty kaksi toisistaan poikkeavaa kannatettua ehdotusta on suoritettava äänestys ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat Toivasen esitystä, äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Mertaniemen esitystä, äänestävät EI.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin yhdeksäntoista (19) jaa-ääntä ja seitsemän (7) ei-ääntä, yksi (1) oli poissa.

Jaa-ääniä antoivat Akseli Erkkilä, Raili Fagerholm, Susanna Kantola, Sakari Kautto, Milja Nikka, Ville Jokela, Merja Korva, Markku Mäkita-

lo, Vuokko Mäntymaa, Aki Nevalainen, Paula Nevalainen, Raija Palosaari, Antti Pekkala, Pekka Rajala, Veli-Matti Junnola, Mikko Saarela, Jukka Salmi, Tarmo Salonen ja Marita Toivanen. Ei-ääniä antoivat Yrjö Vaara, Esa Ylläsjärvi, Tuula Mertaniemi, Ahti Ovaskainen, Jukka Poti, Heli Kurt ja Inkeri Yritys. Poissa oli Tiina Huilaja.

Äänin 19-7 päätettiin, että perustetaan tilapäinen valiokunta.

Pidettiin neuvottelutauko 15.50-16.10.

Suoritettiin uudelleen nimenhuuto tauon jälkeen.

Marita Toivanen esitti tilapäisen valiokunnan kokoonpanoksi seuraavaa:

Varsinainen

Aki Nevalainen
Tapani Rantajääskö
Veli-Matti Junnola
Milja Nikka

Varajäsen

Paula Nevalainen
Mikko Saarela
Eetu Alatalo
Tarmo Salonen

OMK ja Kokoomus eivät aseta varsinaista tai varajäsentä. Tällöin tilapäinen valiokunta jää 4-jäseniseksi.

Marita Toivanen esitti myös seuraavaa: Sukupuolikiintiöstä poikkeamiseen on erityinen syy, sillä tilapäiseen valiokuntaan valittavan tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu, eikä hän voi olla jäsenenä toimielimessä, jonka mahdollista erottamista valiokunta valmistelee. Valtuutettu Akseli Erkkilä kannatti Marita Toivasen esitystä.

Marita Toivanen esitti puheenjohtajaksi Aki Nevalaista ja varapuheenjohtajaksi Tapani Rantajääsköä.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Paula Nevalainen esitti, että tilapäisellä valiokunnalla on oikeus käyttää puitesopimuksen mukaista lakipalvelua tarvittaessa. Hän esitti sihteeriksi hallintojohtajaa.

Marita Toivanen esitti, että mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Valtuusto päättää, että sihteerinä toimii hallintojohtaja. Lisäksi valtuusto päättää, että tilapäisellä valiokunnalle on mahdollisuus käyttää tarvittaessa puitesopimuksen mukaista lakipalvelua.

Valtuutettu Pekka Rajala kannatti Marita Toivasen esitystä.

Valtuutettu Jukka Poti esitti, että mennään hallituksen esityksen mukaan.

Tuula Mertaniemi kannatti Jukka Potin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaksi toisistaan poikkeavaa kannatettua ehdotusta on suoritettava äänestys ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen:

Ne, jotka kannattavat Toivasen esitystä äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Potin esitystä, äänestävät EI.

Tauko pidettiin klo 16:40-16:50.

Varavaltuutettu Ville Jokela poistui kokouksesta klo 16.40 ja tilalle tuli varavaltuutettu Outi Marttila.

Marita Toivanen veti viimeisen esityksensä pois.

Marita Toivanen muutti esitystään seuraavalaiseksi: Tilapäinen valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin. Valtuusto päättää, että tilapäisellä valiokunnalla on mahdollisuus käyttää tarvittaessa puitesopimuksen mukaista lakipalvelua.

Pekka Rajala kannatti Marita Toivasen muutettua esitystä.

Jukka Potin esitys oli edelleen voimassa.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaksi toisistaan poikkeavaa kannatettua ehdotusta on suoritettava äänestys ja teki seuraavan hyväksytyn äänestysesityksen:

Ne, jotka kannattavat Jukka Potin esitystä äänestävät JAA.

Ne, jotka kannattavat Marita Toivasen muutettua esitystä, äänestävät EI.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin kahdeksantoista (18) ei-ääntä, yksi (1) jaa-ääni, seitsemän (7) äänesti tyhjää ja yksi (1) oli poissa.

Ei-ääniä antoivat Akseli Erkkilä, Raili Fagerholm, Susanna Kantola, Sakari Kautto, Milja Nikka, Merja Korva, Markku Mäkitalo, Vuokko Mäntymaa, Aki Nevalainen, Paula Nevalainen, Raija Palosaari, Antti Pekkala, Pekka Rajala, Veli-Matti Junnola, Mikko Saarela, Jukka Salmi, Tarmo Salonen ja Marita Toivanen. Jaa-äänen antoi Yrjö Vaara. Tyhjää äänestivät Outi Marttila, Esa Ylläsjarvi, Tuula Mertaniemi, Ahti Ovaskainen, Jukka Poti, Heli Kurt ja Inkeri Yritys. Poissa oli Tiina Huilaja.

Äänin 18-1, 7 tyhjää, Marita Toivasen muutettu esitys tuli päätökseksi.

Kunnanvaltuusto päätti:

1) asettaa keskuudestaan Kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan Kittilän kunnan toimielinten erottamista koskevaa asiaa

2) valtuusto valitsi tilapäiseen valiokuntaan neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen seuraavasti:

Varsinainen

Aki Nevalainen
Tapani Rantajääskö
Veli-Matti Junnola
Milja Nikka

Varajäsen

Paula Nevalainen
Mikko Saarela
Eetu Alatalo
Tarmo Salonen

Sukupuolikiintiöstä poikkeamiseen on erityinen syy, sillä tilapäiseen valiokuntaan valittavan tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu, eikä hän voi olla jäsenenä toimielimessä, jonka mahdollista erottamista valiokunta valmistele.

3) valtuusto nimesi varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajaksi Aki Nevalaisen ja varapuheenjohtajaksi Tapani Rantajääskön

4) valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin. Tilapäisellä valiokunnalla on mahdollisuus käyttää tarvittaessa puitesopimuksen mukaista lakipalvelua.
